

FACULTAT DE
FARMÀCIA

T/18

UNIVERSITAT DE BARCELONA

SALUT PÚBLICA

Centre de Recursos per a l'Aprendentatge
i la Investigació

Biblioteca de Farmàcia

Curs
2008-09

Ensenyament de Farmàcia

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Salut Pública

Codi de l'assignatura: 243034

Curs acadèmic: 2008-2009

Coordinació: MARGARITA MARIA FUENTES ALMENDRAS

Departament: Dept. Salut Pública

Crèdits: 8

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

- Adquirir nocions bàsiques sobre el mètode epidemiològic, la influència dels factors ambientals en la salut de les persones i les tècniques de sanejament.
- Conèixer l'epidemiologia i la prevenció de les malalties transmissibles i no transmissibles més importants en el nostre medi, conèixer quines són les dependències més rellevants en el nostre entorn i els mètodes per prevenir-les, i els principals mètodes d'educació sanitària.

Referits a habilitats, destreses

- Ser capaç d'orientar correctament, des d'una òptica sanitària, els problemes epidemiològics o de sanejament que se li presentin en el decurs de la tasca professional, així com per exercir l'important paper d'educador sanitari de la població.

Blocs temàtics de l'assignatura

Bloc 1 Introducció i conceptes bàsics

- 1 La salut i els seus determinants
- 2 Salut pública. Medicina preventiva. Salut comunitària

Bloc 2 Estadística sanitària i epidemiologia

- 3 Xifres i dades estadístiques utilitzades en epidemiologia: raons, proporcions i taxes
- 4 Demografia sanitària
- 5 Indicadors sanitaris o de salut
- 6 Concepte i usos de l'epidemiologia. El mètode epidemiològic. Tipus d'estudis epidemiològics
- 7 Epidemiologia descriptiva
- 8 Epidemiologia analítica. Errors en els estudis d'epidemiologia analítica. Estudis observacionals: estudis de casos i controls. Mesures d'associació. Avantatges i inconvenients
- 9 Epidemiologia analítica. Estudis observacionals: estudis de cohorts. Mesures d'associació i d'impacte. Avantatges i inconvenients
- 10 Epidemiologia analítica. Estudis experimentals: assaigs clínics i assaigs comunitàris
- 11 Criteris de causalitat

Bloc 3 Educació sanitària

- 12 Definició i conceptes bàsics. Camps d'acció. Agents: el farmacèutic com a educador sanitari
- 13 Mètodes d'educació sanitària. Bases científiques

Bloc 4 Sanitat ambiental i tècniques de sanejament

- 14 La contaminació biòtica de l'aire
- 15 La contaminació abiotíca de l'aire

- 16 La contaminació de l'aigua
- 17 Criteris de potabilitat de l'aigua per beure
- 18 Abastaments d'aigua potable grans i petits
- 19 Aigües residuals. Tractament i evacuació
- 20 Residus sòlids. Tractament i eliminació
- 21 Desinfecció
- 22 Desinsectació
- 23 Desratització
- 24 Contaminació física. Contaminació per radiacions
- 25 Contaminació física. Contaminació sonora

Bloc 5 Malalties transmissibles

- 26 Epidemiologia de les malalties transmissibles
- 27 Prevenció de les malalties transmissibles. Mesures sobre el reservori i els mecanismes de transmissió
- 28 Prevenció de les malalties transmissibles. Mesures sobre l'hoste susceptible: vacunes
- 29 Prevenció de les malalties transmissibles. Mesures sobre l'hoste susceptible: sèrums, gammaglobulines i quimioprofilàctics
- 30 Tuberculosi. Epidemiologia i prevenció
- 31 Tètanus. Epidemiologia i prevenció
- 32 Rubèola i xarampió. Epidemiologia i prevenció
- 33 Parotiditis. Epidemiologia i prevenció
- 34 Grip. Epidemiologia i prevenció
- 35 Malaltia meningocòccica. Epidemiologia i prevenció
- 36 Legionel·losi. Epidemiologia i prevenció
- 37 Toxiinfeccions alimentàries. Epidemiologia i prevenció
- 38 Hepatitis de transmissió enteral. Epidemiologia i prevenció
- 39 Hepatitis de transmissió parenteral. Epidemiologia i prevenció

- 40 Malalties de transmissió sexual. Epidemiologia i prevenció
- 41 SIDA. Epidemiologia i prevenció
- 42 Paludisme. Epidemiologia i prevenció
- 43 El Reglament sanitari internacional. Pesta. Epidemiologia i prevenció
- 44 Còlera. Febre groga. Epidemiologia i prevenció

Bloc 6 Malalties cròniques

- 45 Epidemiologia i prevenció de les malalties cròniques
- 46 Càncer. Epidemiologia
- 47 Càncer. Prevenció
- 48 Malalties cardiovasculars. La hipertensió arterial com a factor de risc
- 49 Malalties cardiovasculars. Altres factors de risc: sedentarisme, obesitat
- 50 Malalties cardiovasculars. Prevenció
- 51 Diabetis. Epidemiologia i prevenció
- 52 Salut bucodental. Epidemiologia, problemes principals i prevenció
- 53 Salut mental. Epidemiologia i prevenció
- 54 Malalties respiratòries. Epidemiologia, principals problemes i prevenció
- 55 Osteoporosi. Epidemiologia i prevenció

Bloc 7 Les dependències

- 56 Concepce i classificació. Drogues no institucionalitzades
- 57 Tabac. Epidemiologia i prevenció
- 58 Alcohol. Epidemiologia i prevenció

Bloc 8 Programes de salut pública per a grups específics de població

- 59 Salut maternoinfantil. La planificació familiar
- 60 Salut escolar i salut de l'adolescent
- 61 Salut de la tercera edat
- 62 Salut ocupacional

63 La salut de la dona

BLOC DE SEMINARIS

- Seminari 1. Càlcul de taxes
- Seminari 2. Estandardització de taxes.
- Seminari 3. Estudis de casos i controls.
- Seminari 4. Estudis de cohorts.
- Seminari 5. Educació sanitària.
- Seminari 6. Vacunes. Pandèmia.
- Seminari 7. Cribatge.
- Seminari 8. Prevenció de les malalties cròniques.
- Seminari 9. Tabac.
- Seminari 10. Alcohol.

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les classes teòriques s'imparteixen mitjançant classes magistrals.

Els seminaris es fan amb l'objectiu de completar, des d'una perspectiva pràctica, alguns temes del programa. S'imparteixen mitjançant classes, discussions, problemes o material audiovisual sobre el qual posteriorment es discuteix.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada constarà de les següents proves:

- a.- Una primera prova de seminaris que valdrà un màxim de 15 punts (15% de la nota total). La prova s'efectuarà una vegada finalitzats els quatre primers seminaris del programa.
- b.- Una segona prova de seminaris que valdrà un màxim de 15 punts (15% de la nota total). La prova s'efectuarà una vegada finalitzats els seminaris restants del programa.
- c.- Una prova final que constarà de 2 parts:
 - c1.- Una part amb 60 preguntes tipus test (vertadera o falsa). Cada pregunta

valdrà 1 punt i les preguntes contestades de manera incorrecta restaran 1 punt negatiu cada una. Aquesta part valdrà un màxim de 60 punts (60% de la nota total).

c2.- Una part que consistirà en la resolució de supòsits pràctics i que valdrà un màxim de 10 punts (10% de la nota total).

La nota final serà la suma de les quatre proves ($a + b + c1 + c2$)

Segona convocatòria

Els alumnes d'avaluació continuada conservaran les notes de les dues primeres proves (a i b) i al setembre tindran una prova de les mateixes característiques que la prova indicada en l'apartat c. La nota final serà la suma de les quatre proves ($a + b, c1* + c2*$)

*Prova de la segona convocatòria.

Avaluació única

L'alumne que vulgui realitzar una avaluació única haurà de lluir a la secretaria de la facultat el model de sol·licitud que es pot obtenir de la pàgina web de la Facultat de Farmàcia degudament signat. El termini màxim per lluir la sol·licitud és el 27 de febrer.

L'avaluació única s'efectuarà mitjançant una prova escrita que constarà de 2 parts:

a.- Una part amb 70 preguntes tipus test (verdadera o falsa). Cada pregunta valdrà 1 punt i les preguntes contestades de manera incorrecta restaran 1 punt negatiu cada una. Aquesta part valdrà un màxim de 70 punts (70% de la nota total).

b.- Una part que consistirà en la resolució de supòsits pràctics i que valdrà un màxim de 30 punts (30% de la nota total)

La nota final serà la suma de les notes de les dues parts.

Segona convocatòria

Els alumnes d'avaluació única tindran una segona prova al setembre de les mateixes característiques que la de la primera.

En les convocatòries extraordinàries l'examen constarà només de preguntes curtes (5 - 10).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibres

- Sierra A.; Saénz MC.; Fernández-Crehuet J., et al. (ed.). Medicina preventiva y salud pública. 11a. ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2008.
- Gordis, L. Epidemiología, 3a. ed. Madrid: Elsevier; 2005.
- Heyman D. L. (ed.). El Control de las enfermedades transmisibles. 18a. ed. Washington: Organización Panamericana de la Salud; 2005.
- Wallace, R.B. (ed.) Wallace Maxcy-Roseneau-Last Public health & preventive medicine. 15th ed. New York [etc.]: McGraw-Hill Medical; cop. 2008.
- Departament de Sanitat i Seguretat Social. Pla de Salut de Catalunya 2002-2005. Estratègies de salut per a l'any 2010. Barcelona: Generalitat de Catalunya; 2003.
- Llibre blanc per a la integració de les activitats preventives a l'oficina de farmàcia. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social. Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya; 1997.

Pàgina web

- World Health Organization. Disponible a: [www.who.int](#)
- Centers for Disease Control and Prevention, EUA. Disponible a: [www.cdc.gov](#)
- Public Health Training Network. - HOME - PHTN - CDC. Disponible a: [www.phtn.org](#)
- The Pan American Health Organization. Disponible a: [www.paho.org](#)
- Ministerio de Sanidad y Consumo. Disponible a: [www.msc.es](#)
- Generalitat de Catalunya. Disponible a: [www.gencat.cat](#)
- Instituto Nacional de Estadística. Disponible a: [www.ine.es](#)
- Institut d'Estadística de Catalunya. Disponible a: [www.idescat.cat](#)
- Instituto de Salud Carlos III. Disponible a: [www.iss.csic.es](#)